

Woord vooraf

Voor u ligt het jubileumnummer van *It Slúske*, dat met veel enthousiasme en inzet door de huidige redactieleden tot stand is gebracht. Vijfentwintig jaar *It Slúske* is niet niks en de huidige redactie en hun voorgangers hebben dit toch maar mogelijk gemaakt.

Toen wij vijfentwintig jaar terug besloten om in Rottevalle een dorpskrant te laten verschijnen, waren er direct een aantal dorpsgenoten die zitting namen in de redactie. Ook voor het typen, het nieten, vouwen, klaarmaken en verspreiden van onze dorpskrant waren er snel vrijwilligers. Tot aan de dag van vandaag blijken er toch steeds weer dorpsgenoten bereid te zijn om zich in te zetten voor onze dorpskrant. Wij als Dorpsbelang willen via deze weg dan ook een ieder bedanken voor zijn/haar aandeel in het laten verschijnen van *It Slúske*.

De inhoud van dit jubileumnummer zal een greep zijn uit de voorgaande vijfentwintig jaar. Helaas zal niet alles vermeld kunnen worden.

Wij feliciteren de redactie met dit jubileumnummer en wij wensen u veel leesplezier.

Johannes Keuning
Voorzitter Dorpsbelang

Fan de redaksje

Yn de neisimmer fan 2004 is *it Slúske* mei syn fiifentweintichste jiergong úteinset. Dat woe de redaksje net ûngemurken foarby gean litte. Sa ûntstie it idee om in spesjaal nûmer út te bringen mei in tal bydragen út eardere jiergongen. De redaksje hat alle âlde nûmers troch west en in kar makke. It resultaat is yn dit jubileumnûmer te finen.

Uteraard is der te lêzen oer it ûntstean fan de doarpskrante. Op it útbringen fan it earste nûmer kaam yndertiid in reaksje út Eastermar, skreaun yn it Bokwerts: letterlik út it Frysk oerset Nederlânsk. Dat taaltsje wie in betinksel fan de skriuwer Rink van der Velde, dy't de lêzers fan de *Leeuwarder Courant* jierrenlang fermakke hat mei syn ferhalen oer it – net-besteande – doarpke Bokwert. Sa jout dit nûmer wat wer fan de tachtiger jierren fan de foarige ieu. Der wienen trouwens mear ludike stikjes yn ús doarpskrante: men lêze de bydrage fan Simens Saakje en de reaksjes dêrop.

In pear artikels binne opnommen omdat se foar de skiedskriuwing de muoite wurdich binne, lykas fyftich jier Doarpsbelang, dêr't de rûnweikwestje ek yn op it aljemint komt. Oer 't generaal binne bydragen útsocht dy't in aardich tiidsbyld jouwe. Dêrom is ek it lêste stikje opnommen, alhoewol't dat net earder yn *it Slúske* stien hat.

Net ûntbrekke mocht fansels in ferhaal fan Froukje Annema, dy't jierren foar ús doarpskrante skreaun hat. Itselde jildt foar Geert Veenstra. In karakteristike advertinsje fan Jeltsje Postma moast der fansels ek yn. De bydragen binne yn gronologyske folchoarder opnommen. It seit himsels dat lang net alles in plakje krije koe. It is op it lêst in blomlêzing.

Ús tank giet út nei it bestjoer fan Doarpsbelang, dat daliks posityf reagearre op ús foarstel om in ekstra nûmer út te bringen.

Wy hoopje dat ek dit nûmer syn paad nei de lêzer fine sil en dat it mei nocht lêzen wurde sil.

De redaksje:
Folkje Bron
Froukje Roorda
Sipke Smid
Durk Veenstra
Geert Veenstra
Gryt Veenstra

By de fiifentweintichste jiergong fan *It Slûske*

No't *it Slûske* krapoan fiifentweintich jier bestiet, is it faaks aardich en sjoch skiednis fan ús doarpskrante ris koart oer.

Bysûnderheden oer it begjin fan *It Slûske* binne te finen yn de oanbelangjende bydrage yn dit nûmer. It doel om tsien kear yn it jier út te kommen, is mar ien jiergong helle. Dêrnei kamen der sân nûmers it jier út. Dat is no noch altyd sa.

Fan it begjin ôf oan hat it abonnemint op de doarpskrante yn-begrepen west by it lidmaatskip fan Doarpsbelang. Wa't gjin lid is of wêze kin, bygelyks om 't se bûten it wurkgebiet fan Doarpsbelang wenje, kin in los abonnemint nimme. De praktyk is dat hast elke ynwenner fan Rottefalle *It Slûske* lêst.

It keppeljen fan de doarpskrante oan it lidmaatskip fan it Doarpsbelang hâldt yn, dat goed om de kosten tocht wurde moat. Dêr komt by, dat der foar keazen is om it tal advertinsjes beheind te hâlden. Dat betsjut dat in ekstra berop dien wurde moat op frijwilligers. Hja lizze de printe siden nûmer foar nûmer op folchoarder en nytsje en teare it sa ûntstiene bondeltsje. Sadwaande stekke de siden altiten wat bûten it omslach út. Foar dit jubileumnûmer is dat oars: it is teard, nite en bysnien by de printer.

Yn de rin fan de jierren is de wize fan fermannichfâldigjen feroare. Earst waard de typte tekst om en om stinsele troch de beide skoallen, dy't dêr in fergoeding foar krigen. Mar it stinseljen waard ynhelle troch nijere techniken. Fan de fyftjinde jiergong ôf waarden de nûmers by in printer fermannichfâldige.

Jierrenlang waard de tekst typt troch frijwilligers. Doarpsbelang soarge foar elektryske typemasines. De lêste pear jier komt der lykwols gjin typemastine mear oan te pas. De reden? In hiel soad kopij wurdt tanksij de personal computer kant en klear oanlevere. En de oare reden is dat de tekst fia de elektroanyske post ynkomt en dan troch de redaksje op it goede formaat en yn it goede lettertype útdraaid wurde kin. It lyts bytsje kopij dat noch al typt wurde moat, rêdt de redaksje sels mei. De redaksjeleden knippe en plakke de útprinte tekst yn de goede folchoarder en soargje foar de opmaak foar elk nûmer. Dêrnei kin it hiele spul nei de printer.

De ploech frijwilligers dy't de krante yn elkoar set en bylâns-bringt, wie net in grut ferrin yn. In lytse tritich persoanen yn hast fiif-

entweintich jier. It tal wikselingen yn de redaksje hat ek net grut west. Oant no ta hawwe der achtentweintich redaksjeleden warber west. Gemiddeld rûchwei ien nij gesicht yn 't jier dus.

Fan it begjin ôf oan hawwe der fêste rubriken yn *it Slûske* stien, lykas de doarpsagenda en Rottefalaria, dêr't de ynhâld fan de skoalle-, tsjerke- en ferienigingskrantsjes yn bepraat wurdt. Yn de earste jierren wie der in fêste rubryk 'Op 'e praatstoel', dêr't ynweners fan Rottefalle foar ynterviewd waarden, letter folge troch 'Yn petear mei...'. Rottefalster binne ornaris goede praters. Karakteristyk foar *it Slûske* is dat yn elk nûmer in bydrage stiet fan ien fan de predikanten fan de Rottefalster tsjerken. De lêste jierren is der ek in bydrage út de humanistyske hoeke wei. Yn hast elk nûmer steane wol bedankjes foar it betoande meilibjen by fleurige en minder fleurige kanten fan it minsklik bestean.

Oer it gehiel sjoen binne de nûmers sûnder problemen ferskynd. Wol wie it iene nûmer ynhâldlik sterker as it oare. Somtiden wienen der wol in hiel soad oankundigingen, bedankjes en oare lytse stikjes. En ek al binne de redaksjeleden fol goede wil, hja allinne kinne net it hiele nûmer fol skriuwe. Bydragen út de doarpsmienskip kin *it Slûske* dus net sûnder. Mar dy ha der gelokkich altiten genôch west. Dat dat sa bliuwe mei.

Hooplik sil ek de kommende jierren noch hiel wat doarpsnijs fia *it Slûske* nei de doarpsbewenners ta streame. Yn de takomst giet soks miskien (ek) wol fia de elektroanyske snelwei. Wa sil it sizze. Fiifentweintich jier lyn sille net folle foar 't ferstân hân ha dat de personal computer sa'n wichtige rolle spylje soe by it meitsjen fan printwurk. De ûntjouwingen geane ommers altiten troch....

Ta beslút is wurd fan tank op syn plak foar elkenien, mar dan ek *elkenien* dy't him of har, op hokker wize dan ek, ynset hat foar en in oanpart levere hat oan ús doarpskrante!

Durk Veenstra

It ûntstean fan ús doarpskrante

Op de jiergearkomste fan 7 febrewaris 1979 wie it Doarpsbelang fan doel om in eigen doarpskrante út te bringen. Op de jiergearkomste fan maart 1980 waard besletten om mei inkele frijwilligers, dy't harren

opjûn hiene, in petear te hawwen oer de ynhâld en opset fan in eigen doarpskrante.

Maaie 1980 kaam it earste nûmer út. De redaksje bestie út: Aly Atsma, Rinze Boersma, Hinke Hermsen, Joop Mast en Mariet Spiertz. De doarpskrante rjochtet him foaral op alle foarfallen dy't har yn 'e Rotfalster mienskip foardogge. Dat kinne de leden fan de redaksje net allinne, dat der wurdt in berop dien op sekretarissen fan de ferienings. It foarnimmen is om mei in stikmannich fêste rubriken te begjinnen: ynterviews, skôgings oer doarpse oangelegenheden, it ferslaan fan aktiviteiten, it byhâlden fan ferieningskrantsjes út 'e Rottefalle. It doel is ek om, mei útsûndering fan de simmermoannen, eltse moanne út te kommen. De doarpskrante sil foarearst fergees oan 'e ynweners fan ús doarp oanbean wurde. De kosten binnen foar it Doarpsbelang. Om it net te djoer te meitsjen wurdt it typewurk troch frijwilligers dien en wurdt it stinselwurk fersoarge troch beide legere skoallen, dêr't hja in redelike fergoeding foar krije. Der wurde noch minsken frege foar de fersprieding.

De slûs om 1915 hinne

It omslach is tekene fan in âlde aansichtkaart ôf troch de hear J.P. Rotteene te Winsum (Frl). Dy aansichtkaart stiet ek yn it boekje *De Rottefalle yn âlde foto's*. Ús doarpskrante is neamd nei it slûske, dat foar it dimpen fan de Lits yn it hert fan ús doarp lei. By de slûs lei yn de tweintiger en tritiger jierren de Rottefalter boat, it ferfiermiddel dêr 't yn dy tiid it kontakt mei de bûtenwrâld mei ûnderhâlden waard. Ek waarden hjir de modder- en molkepreamen skut. Krekt as it slûske eartiids hopet de redaksje dat ús doarpskrante in plak yn it hert fan ús doarpsmienskip ynnimme sil en dat dy de Rottefaltersters in protte wille ferskaffe mei. De redaksje hopet op in protte ideeën en ynstjoerde stikken.

(Basearre op: *It Slûske* fan maaie 1980)

In reaksje út Eastermar

It earste nûmmer fan it Slûske waard ek stjoerd nei Eastermar. Yn it folgjende nûmer fan de doarpskrante fan Eastermar, De Brêge, stie ûndersteand stik, dat fansels ek yn ien fan de earste nûmers fan It Slûske opnommen waard.

Laatstendag vernamen wij, dat men het aan de andere kant de Leijen ook niet laten kunnen heeft en geef een dorpskrant uit. Dat vernuivert ons helendal niet, want wij hadden al gruiten gehoord, dat ze zich daar vergaapten op *De Brêge*. Wij hebben ze voor een jaar dan ook al een paar blaadjes toegeschikt, maar het hing grif raar voor het kruis, want pas voor een week of wat is het eerste nummer van de Rottevalster Dorpskrant voor het licht gekomen. Wij kunnen nog heel wat nieuws uit deze krant vernemen. Wie had gedacht, dat ze in Rottevalle al sinds 1954 een openbare bibliotheek hebben! Daarom dat die Rottevalsters zulke tuike lieden zijn. Wij zitten vanzelf wel wat in noed, of zij het dan nog wel aan tijd hebben om hun dorpskrant te lezen, maar hawar.

Verder zijn de stukken ook heel nieuwsgierig. Vanzelf het laatste nieuws van de verenigings en een verhaal over het verleden van het dorp. En één van de redactie heeft een man en een vrouw het hemd van het lijf gevraagd. Ze hangen daar helendal de kant van het verleden wel wat over. De voorplaat hebben wij ons namelijk over ver-

nuiverd, want die zal wel gans een schoft geleden getekend zijn. Ook de naam “It Slûske” is wat van eertijds, maar daar slaan wij maar geen acht op, want een sluiske hebben ze daar toch niet meer. Het doet wel blijken, dat het daar allemaâl meesters in de redaktie zijn, want na het eerste nummer gooien zij de boel er daliks weer heen, omdat zij met vakantie gaan willen. Het stencilwerk kan nog lang niet altijd bezien lijdjen en met de staverflaters lijkt het wel op vliegen. Die meesters moeten maar eens nazien leren en met het Fries kan het wat dat aanbelangt helendal geen spreken lijdjen. Maar hawar, ook wij hebben in het eerstaan wel onze zwarigheden gehad, al hadden wij geen andere krant tot ons gerief om na te bouwen. Het is anders een goed ding dat zij er geen reklame in hebben. De stekels hebben wij ons over vergrijmd, vooral die over dominees stek. Ze doen het daar maar mal. Om kort te gaan, wij hopen dat het ”It Slûske” meeweret. Zij moeten de moedveren maar niet laten hangen, want ook bij ons kalfde het wel eens zwaar, en toch leeft “De Brêge” nog altijd als een hert. Wat het geld aanbelangt hebben zij anders lang niet zo’n zwaar zijl te trekken, want daarvoor tast Plaatselijk Belang in de buise.

Wij hopen, dat met korten het tweede nummer op priemen gezet wordt en ook dan zullen wij het weer met nocht lezen, als zij ons tenminste een krantje toe komen laten willen.

De meewerkers

(Út: *It Slûske* fan augustus 1980)

Ledegearkomste fan de RIHA

Op 3 oktober hat de RIHA har ledegearkomste hân yn it Wapen fan Smellingerlân. Nei’t foarsitter Jan van der Velde ús allegear wolkom hjitten hie, koene wy mei de wurklist begjinne, dy’t yn haadsaak yn it teken stie fan it kommende Sinteklaasfeest. Lykas foargeande jierren wurdt der wer in ferlotting hâlden, dêr’t moaie prizen mei te winnen binne. De earste priis is wer in klok, om’t dat altyd wol in súkses is. Wat wol feroare is, is de bestimming dêr’t de ferlotting foar hâlden wurdt. Foarhinne wie dit altyd foar de ferljochtingskommisje, dit jier sil dit wêze foar de sportkantine “It Hagehiem”. Oer dizze kantine is op dizze jûn nochal it ien en oar sein. Ienriedich wiene de RIHA-leden

fan miening dat der eins gjin bier tape wurde moat, en as men sa it ear te lústerjen leit, diele in protte minsken dizze miening: alkohol en sport hearre no ienkear net byelkoar. In protte minsken soene dêr graach feroaring yn ha wolle.

Fierder giet de Sinteklaasaksje op de âlde foet troch. De bonne-aksje begjint op 14 novimber. By elke f 2,50 wer in bon. De yn-tocht fan Sinteklaas is fêststeld op 21 novimber. Om 2 oere by de Haven, wylst it feest foar de bern om en de by 2.30 yn it Wapen fan Smellingerlân pleats hawwe sil. Der is dit jier ek wer in etalaazjewedstryd, yn de foarm fan in slachsin, dy’t oplost wurde moat. De útslach fan de ferlotting is op 7 desimber by Teake en Janke Bosma. Hjir wol de RIHA in feestlik tintsje oan jaan, troch ûnder de oanwêzigen noch wat prizen te ferlotsjen, en ferskillende oare attraksjes. Dus, kom allegear, it is de muoite wol wurdich! Neiere meidielings hjiroer komme noch yn it folgjende nûmer fan “It Slûske”, en ek oer de simmersaktiviteiten dy’t de RIHA organisearje sil; hjirby wurdt tocht oan in fyts-tocht. Jim sjogge it, de RIHA en wy hoopje dat dit jier de Sinteklaas-aksje wer in súkses wurdt.

(Út: *It Slûske* fan novimber 1981)

Dat it anno 2004 hiel oars giet as dat men doe foar eagen hie, sjogge wy alle saterdeis yn de kantine. Tsjintwurdich hawwe wy in aktiviteite-kommisje dy’t foar it Sinteklaasfeest en oare aktiviteiten soarget.

350 jier Rottefalle

Hea, hea, einlings is it hast safier,
dat wy mei-inoar tige fleurich en blier
feest yn de Rottefalle ha.
Minsken, wat giet it der aanst mâl om ta.

Sa`n betinkingsfeest is ek wat bysûnder.
Foar 350 jier hast neat; no 't is in wûnder,
in fleurich doarp mei goed tûzend minsken
en alles yn oarder, al bin der noch winsken.

'De Kompagnons' binne ek sa âld,
dy fiere no ek noch it bewâld
oer hûzen en oer lân.
Troch harren kaam hiel wat ta stân.

Der is troch de jierren hiel wat oprjochte
en soms bin der ek wolris dingen útfjochte.
'De Kompagnons' joegen faak mei mylde hân,
in foarbyld soms foar hiel it lân.

Tsjerken en skoallen binne ûntstien,
ferienings, sport, aula, it Hagehiem.
In doarpshûs kaam ek op in kear,
in iisbaan, ja noch folle mear.

De Rottefalle, in noflik stee,
elts stiet foar elts dêr altyd ree.
Noflik om te wenjen en te libjen,
ien en mien, dat bliuwt ús stribjen.

G. Veenstra

(Út: It feestnûmer fan *It Slúske*, augustus 1985)

Adv. Jeltsje Postma

F. F - aksje

Posityf soene wy it hâlde, sa hie ik jim by it begjin fan dizze rubryk beloofd. Sa'n belofte hâlde is net altyd like maklik. Doe mei de bibleteek ha ik my poerrazend makke. En dat hat holpen. Myn briefke oan Deetman mei de beukers hat in bytsje fertuten dien. Sometiden wurdt lulkens beleanne.

Doarpsgenoaten, ik bin wer op ien ein. En it slimste is, dat it ûnheil net fan bûten komt, mar it komt út it hert fan ús doarp: de feestkommisje. Ja, jimme lêze it goed. De feestkommisje is op nij wer gearstald. Simen lies it my foar. Alle nammen netsjes op in rychje, sa't se yn it foarige Slûske stienen. Allegearre kearels! Der is net ien frommiske by! Soks kin dochs net, sei ik tsjin Simen. Wy libje yn 1987 en net mear yn de fyftiger jierren, doe't hast alles hjir troch mannen belegele waard. "Eh, ju, dû moatst dy net sa drok meitsje," brocht Simen der tsjin yn. "Dy jonges binne altyd wend west om as manlju it feest te organisearjen. En dat gong dochs altyd goed? In feest ynelkoar sette dat is manlju's wurk. Dêr kinne de kommisjeleden gjin froulju by brûke. As der froulju by komme dan binne sokke manlju harren sels net mear..."

Simen hie rêstich trocheamele, as ik him de mûle net snorre hie: "Soa Simen, dû bist ek sa'n man, dy't him yn wêzen fier ferheven fielt boppe ús froulju. Dit falt my raar fan dy ôf, Simen. Ik hie tocht dat ik mei in moderner man troud wie. It liket dochs nearne nei. Mear as de helte fan de Rotfalsters binne froulju en in pear manlju bepale, dat der gjin frommiske yn de kommisje mei, omdat men dat net wend is. Soks raast oan de protters. Ik wol net iens oer emansipaasje prate. Demokratysk, dêr draait it om. Boppedat kinne wy froulju wol deeglik ús mantsje stean. Sjoch mar nei it Doarpsbelang, de feestkommisje fan it feest yn '85. Doe koe ek ien frommiske lieding jaan oan it daverjend feest fan it 350 - jierich bestean. En soks soe no net kinne? Dat wol der by my net yn. Der binne genôch froulju yn ús doarp, dy't yn de feestkommisje kinne. De hiele kommisje koe wol út froulju bestean, as wy dat wolle."

Simen glimke mar wat. "Famke, wêr makkestû dy no drok om. Lit dy kommisje dochs. It komt echt wol goed." Doe siede de molke my oer. Poerrazend bin ik wurden. De doar fan de opkeamer ha ik hast út de hingsels skuord en doe op slot dien. "Om myn part sliepst fan-

nacht yn it hea. Ik wol net mei sa'n âlderwetske bekrompen man yn ien bêd sliepe." Ja, bêste mannen fan de feestkommisje, sa fier is it kommen. Ús houlik stie in bytsje yn 'e sigen, trochdat jim de froulju útslute. Mar ik lit it hjir net by. Ik bin der fan oertsjûge, dat de saken net sa bliuwe, as se troch de manlju bedissele binne. Dêrom, bêste manlju, haw ik besletten om in aksje te begjinnen. In positive aksje. De helte fan de feestkommisje moatte froulju wurde. Ik doch in berop op it sûne ferstân fan de doarpsgenoaten. Ik freegje jim, oft jimme ûndersteande adheezjebetsjûging ûnderskriuwe wolle. Ik sil der foar soargje, dat se op ien as oare wize oan de foarsitter fan de feestkommisje oanbean wurde. Rotfalsters, ik rekkenje op jim! Stypje de F.F-aksje fan Simens Saakje! De helte fan de kommisje wurdt froulju. Tink om myn wurden.

Simens Saakje

Saakjes Aksje

Ik stypje Saakje yn har F.F-aksje.

De helte fan de feestkommisje moat út froulju bestean.

Mei Saakje doch ik in berop op de feestkommisje, om dit sa gau mooglik yn oarder te bringen.

Namme:.....

*Ynleverje foar 1 maart
by Simens Saakje*

Hantekening:.....

(Út: *It Slûske* fan febrewaris 1987)

Open brief aan Simens Saakje

Beste Saakje,

Ik schrijf u maar even in het Hollands zodat de vrouwlui uit de overzeese gebiedsdelen het ook kunnen nakomen, want waar u het in het Slûske over had, n.l. vrouwlui in de feestkommissie, dat moet van elkeneen wel goed omdenken hebben. Nou bent u Saakje wel eens wat opsternaten, dan moet Simen u weer neerbedden heb ik wel gehoord, want zo'n actie is vanzelf mooi, maar jullie moeten er geen spul om

krijgen in de huishouding of er bij om elkaar wegraken. Simen moet al in het hooi slapen las ik, hij kan wel een krupsje krijgen en dat zou mij toe de tenen uit begroten, want in de grond is het niet een minne vent, maar soms wel wat ouderwetsk. Nu zal hij wel zeggen, die vrouw Boskma moet haar stil houden, die woont niet eens in het dorp, want zoals u wel zult weten woon ik wat achterneer, maar wij doen wel altijten mee.

Ik weet trouwens niet hoe het komt als het weer feest is, want de laatste keer hebben ze ons nogal wat lantarentjes ontnaderd.

Maar dan helpen wij wel in het dorp, wij hebben hier ook wel goen die een hamer kunnen tillen. De vrouwlui die hier wonen zijn handige donders en die willen ook wel eens wat in de melk te brokkelen hebben. Daarom wil ik u graag steunen, wij zetten dit niet op een zacht zin, en als het nijpt en wedernijpt, dan gaan we met spandoeken door Rottevalle. Gepke heeft ook nog wel wat lappen die we om 't schik kunnen krijgen. Wij laten de moedveren niet hangen, en als U er met mij over praten wilt, kom maar eens neer, de thee staat klaar en een meelkoekje gaat er ook altijd wel in.

De groetenis ook aan Simen.

Vrouw Boskma

(Út: *It Slúske* fan maart 1987)

Iepen brief oan Simens Saakje

Bêste Saakje,

Jo stikje yn it lêste Slúske wie my út it hert grepen. Ik bin it alhiel mei Jo iens, dat yn alle bestjoeren likefolle manlju as froulju sitte moatte. No bedoel ik fansels net dat it bestjoer fan de plattelânsfroulju har iepen stelle moatte foar manlju of dat wy froulju in oerfal plege moatte op it bestjoer fan de manljusferiening. Sa healwiis hoecht it fansels ek wer net. Mar alle bestjoeren fan ferienings of oare groepen, dy't wurkje foar it algemien belang, soene stribje moatte nei in evenredige fertsjintwurdiging fan manlju en froulju. Dat kin net mear oars yn dizze tiid. Boppedat rinne wy hjir yn Rotfalle net graach efterop, no? Ik wie dan ek oergrysluk bliid, doe't ús eigen Doarpsbelang sels de foarstap naam. Fan fiif manlju tsjin twa froulju is de ferhâlding no fjouwer tsjin trije. Dat liket der op. Mar no't ik dochs oan 't wurd bin,

Saakje, wol ik ek noch efkes wat sizze tsjin alle froulju fan 'e Rotfalle. It is fansels sa, dat wy der sels ek wol ris wat mandélich oan binne, dat wy ûnderfertsjintwurdige binne. Wy binne wolris wat skiterich, as it der op oankomt, om yn it ljocht te stean. No falt dat misskien ek net altyd ta, mar alles is te learen, ek bestjoeren. Sels dêr binne kursussen foar en it sprekward seit oars ek al: men leart al dwaande. Dat susters, wurdt der in berop op jim dyn, *sis ja!* En roppe se net, nim dan sels de foarstap. Net bang wêze om foar eigenwiis útmakke te wurden. Bied jim oan. Ús doarp sil der profyt fan hawwe.

Saakje stypje, ús doarp ferrykje!

Hânskje fan
Hindrik en Siets

(Út: *It Slúske* fan maart 1987)

De fyts

Mei boat, sylboat, tinte en jongste soan mei freondinne bivakkearje wy in wike op De Feanhoop. De bern sile en fiskje, heit deis oan 't wurk en mem mei foar it iten en drinken en sa. In fyts mei om boadskippen út Nij Beets te heljen is ek handich, ha wy ferline jier útfûn. Doe hiene wy myn fyts feilich mei in kettingslot fêst oan 'e steiger. Diskear kin dat net om't it slot wer ris útliend is. De fyts leit no, wol op 't slot, mar nergens oan fêst, achter it tintsje fan 'e bern, fan beide kanten of al fan fierren sichtber. Nuodlik, ha wy al beredenearre, want it is in knappe fyts en elk kin him sa meinimme. En in fyts meinimme skynt langer gjin stellen mear te wezen en dus tastien. Hawar, it is net oars.

Wy lizze in dei as wat allinne oan 'e steiger, mar op in moarn komt der in boat by. Ik help it spul even te plak: in âldere man mei twa bypassende froulju, ien dêrfan *sýn* frou, de oare *in* frou, nim ik mar oan. Alhoewol, jo witte it noait tsjintwurdich. Hoe dan ek, it binne freonlike lju.

Op 'e neimiddei, as de bern nei Earnewâld syld binne, stiet de âld man ynienen by ús boat. "Wy ha pech", seit er, suver wat yn panyk. "Wy moatte nei hûs, nei Grou, mar no wol de motor net oan-slaan." No ferwachtet er fansels gjin help fan my, mar wol fan in eventuele man by my oan board. Ik lis him út dat myn man net earder komt

as om in oere as fiif. It is healwei fjouweren, dat dat duorret de man te lang. Hy wol dan mar in monteur belje en ik wiis him de nije telefoansel by it kafee op 'e hoeke op 'e Feanhoop. Dat is in kertier rinnen, dat ik bied him myn fyts oan. Hy kin amper by de trapers, want hy is wol oardel kop lytser as my. As it goed soe moasten dêr in pear blokken op, mar dat is út de tiid en boppedat wy ha gjin blokken. Hy rêdt it sa ek. Kontsjedraaiend wjukkelt er it polderdykje del. Ik jou my wer del yn 'e sinne.

Omtrint oardel oere letter sjoch ik dat de man wer op syn boat is. Hy hat it kaaike fan de fyts net werombrocht, dat ik rin even nei him ta en freegje hoe't it ôfrûn is. Hy wol de fyts noch graach even hâlde, seit er, want de monteur syn telefoanyske oanwizings kin er neat mei, dat hy moat nóch ris nei de telefoansel ta en sil dan freegie oft de monteur sels komme kin. Foar de twadde kear set er ôf op myn fyts. Hy kin noch altiid net goed by de trapers. Op it momint dat er werom fytst by de telefoansel wei, komt myn man oanriden. Dy sjocht it mantsje en tinkt: Ferdomd, dêr is 't al sa! Ha se har fyts stellen! Hy bliuwt in skoftsje achter de man riden, dizze sil him net ûtsnappe. Dan hellet er him yn, set de auto oan 'e kant en wachtet de man op. Mar, foardat er ek mar ien wurd sizze kin, ropt it mantsje al: "Jo binne de man fan dy frou op 'e boat en ik ryd op jo frou har fyts ja, mar sy wit dêr fan!" Wy ha dêr letter wol in oere wille om hân.

Froukje Annema

(Út: *It Slúske* fan septimber 1991)

Syrische vluchtelingen

In de doopsgezinde consistorie verblijft momenteel een Syrisch-Orthodox gezin uit Syrië. De Christenen in Syrië vormen een kleine minderheid. Velen vluchten uit gegronde vrees voor vervolging wegens hun godsdienst en Assyrische cultuur. Sinds 1990 woont deze familie in Nederland. Zij wordt nu met uitzetting bedreigd, terwijl de procedure nog niet is afgelopen. Uitwijzen naar Syrië is zeer riskant, want het is ondoenlijk de veiligheid van de door Nederland uitgewezen Syrische asielzoekers in hun vaderland te garanderen. Nederland moet daarom bijzonder behoedzaam zijn bij het terugsturen van vluch-

telingen, aldus de Nederlandse ambassadeur te Damascus. Daarbij erkende hij dat christenen die zich als Assyriërs presenteren, blootstaan aan vervolging, maar dan vooral om politieke redenen.

Waarom verblijft het gezin in een kerk? Het is een oud recht dat de politie geen mensen uit een kerk mag halen, zeker niet als er een kerkdienst aan de gang is. Onze bemoeienis met asielzoekers gebeurt onder verantwoordelijkheid van de stichting INLIA (Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven ten behoeve van Asielzoekers). De Stichting bemoeit zich alleen met die asielzoekers van wie de procedure om erkend vluchteling te worden nog aan de gang is. Bovendien neemt INLIA eerst zelf poolshoogte van de situatie in het land van herkomst. Als de Stichting overtuigd is van het feit dat de vluchtelingen niet terug kunnen zonder gevaar voor vervolging of voor hun leven, dan zet INLIA zich in voor hun veiligheid. Als de procedure om erkend vluchteling te worden afgelopen is, dan volgt INLIA de uitspraak van de rechter op.

Hoe kunt u helpen? Er moeten steeds twee mensen in de kerk zijn om de politie, als die eventueel mocht komen, te verwijzen naar de kerkenraad en om een dienst te beginnen. We hebben van de gereformeerde en hervormde gemeente al heel wat medewerking ondervonden, maar hoe meer mensen meedoen, hoe gemakkelijker het wordt. De doopsgezinde gemeenten van Surhuisterveen en Drachten steunen ons ook. Als u mee wilt helpen, ook al bent u niet betrokken bij een kerk, kunt u contact opnemen met Jannie Benedictus of met Pieter Witteveen. Verdere informatie is te verkrijgen bij Henk Spoelstra.

Elke vrijdagavond houden we van 19.00 tot 19.30 uur een korte dienst ter bemoediging. Daarna vergadert de werkgroep. Ook dan kunt u vragen stellen. Iedereen is van harte welkom.

Namens de werkgroep, Rink de Vries

(Út: *It Slúske* van april 1992)

De familie Touma heeft tweeënehalf jaar in de consistorie gewoond, waarna de familie asiel kreeg. In maart 1995 werd er een dankdienst gehouden. De familie Touma heeft een half jaar in Drachten gewoond en is daarna verhuisd naar Enschede.

Âld en Nij eartiids

Doe't my frege waard, diene jim froeger ek wat by de wikseling fan it âlde en it nije jier en kinne jo dêr ek wat fan yn "It Slûske" skriuwe, doe foel my dat wol as kâld wetter oer de lea. Dêr moatte jo jo earst al efkes oer beriede. Wy diene fansels wol mei oan it ferneamde tûgjen. De Rottefalle lei der doe al wat oars hinne as no mei de feart troch de buorren en mei de Brouwersgrêft. Ik wit noch fan ien gefal. De minsken hiene doe it hûske allegearre hast bûten stean. Der lei in pream yn it Krús foar Haveman en Riene Kiers. Op elk hûske wie fansels in deksel. Wy hellen op dy âldjiersjûn alle hûskedeksels op en brochten dy yn de pream. Der leine dy jûns 96 deksels yn de pream, dat de minsken moasten de oare moarns mei in deksel troch de buorren. Alles wat rôlje woe en draachber wie, kaam op it skoalleplein of yn de buorren te lân. Ik wit ek noch, dat Jurjen van der Velde doe op 'e Âld Daem wenne en sei: "Dan wenje wy hjir moai. By my bart soks net." Mar it oare jier waard Jurjen syn dongwein fol stront wol troch de âld modderreed lutsen en stie er op it Muldersplein te pronk. Jo moatte net tsjin it jongfolk sizze fan dat kin net. Dat is der net by, want as se sa machtich binne, kinne se alles foar inoar krije. Ek waard der wol ris by jongelju, dy't noch gjin bern hiene, in eibert mei in poppe yn 'e bek op 'e skoarstien set, dy't de buorlju dan de moarns earst seagen, want jo sjogge moarns earst net nei jo eigen skoarstien, oft der ek wat op stiet. Dy't der dan lâns kamen, seagen allegearre omheech en de minsken sels hiene faak neat yn 'e gaten. Mei sin ferniele hearde der net by.

Yje Hulshoff

(Út: *It Slûske* fan desimber 1992)

Glêsdragers en knoepfretters: oer de skelnammen fan de ynwenners fan de Rottefalle

Hjoed-de-dei libje we yn in ynformaasjemaatskippij. In soad fan wat der yn de wrâld bart, komt ús hûskeamer binnen troch de moderne media: kranten, radio, televyzje, ynternet. Foarhinne, doe't dy media

noch net bestienen en doe't men gruttere ôfstannen op syn heechst yn it tempo fan hynder of boat ôflizze koe, hie men eins allinne weet fan wat der him yn de neiste omkriten ôfspile. Men wie fansels it bêste op 'e hichte fan de saken tichteby, yn it eigen doarp. Gauris wist men ek noch wat him ôfspile yn de doarpen ticht om it eigen wenplak hinne. Sa wie dus bekend dat guon saken, bygelyks de taal, de klean of de beroppen yn de oanswettende doarpen, krekt wat oars wienen as yn it eigen doarp.

No kin oer dingen dy't ferskille fan wat men sels wend is, al gau wat lakerich of gekoanstekkerich dien wurde. Sa koe it komme - ek troch de gauris besteande "haad en nijd" tusken oanbuorjende doarpen - dat de ynwenners fan it iene doarp dy fan it oare oantsjuten mei in bepaalde eigenskip, dy't meastal net sa posityf bedoeld wie. Sa binne de skelnammen ûntstien foar de ynwenners fan de doarpen. Wa't de listen dêrfan besjocht, moat konstatearje dat foar de ynwenners fan suver elk plak wol in skel- of bynamme bestiet. In hiel soad dêrfan binne tsjintwurdich trouwens net mear bekend. Dat is net sa frjemd. Wy sjogge no ommers folle mear fan de wrâld as eartiids, dat wy binne aardich wend oan de nuveraardichheden fan oaren. Dêr komt by, dat de nuveraardichheden fan eartiids no faak net mear besteane.

Ek de skelnammen foar de ynwenners fan de Rottefalle binne yn oare doarpen net mear bekend. Miskien hawwe se dat ek nea op grutte skaal west. Wis is wol, dat se bestien ha. Yn de list fan skelnammen foar de plakken yn Fryslân dy't Ph. Breuker publisearre hat (yn *Bydragen ta de pleatslike skiednis* 1) steane twa skelnammen foar de Rottefalsters: *glêsdragers* en *knoepfretters*.

It âldste fynplak fan de namme *glêsdragers* fine we yn it boekje *In doas fol âlde snypsnaren* út 1856 fan Waling Dykstra en Tsjibbe Gearts van der Meulen. Útlis oer dy namme jouwe de skriuwers net. Wy meie oannimme, dat *glêsdragers* slacht op in berop (glêsetter, ferver) dat eartiids op de Rottefalle navenant in soad útoefene waard, mar minder of (hast) net yn de doarpen deromhinne. Dêrtroch waard dat ferversberop troch de bûtewacht as opfallend foar ús doarp beskôge en sa koe it maklik as smeulske oantsjutting foar de ynwenners fan de Rottefalle tsjinst dwaan.

De bekende Fryske skilder Ids Wiersma (1878 – 1965) hat himsels tekene as jong ferversfeintsje njonken syn baas, dy't in glêsrak op 'e rêch hat.

en de betsjutting fan de namme *knoprefretter* te finen. Hy skriuwt dêroer yn it sakrekt neamde boek:

Van een inmiddels overleden schoenmaker te Rottevalle hoorde ik, dat er ooit eens iemand is geweest, die een weddenschap sloot. Eén der partijen moest een knoop van z'n jas rukken en die doorslikken. Daartegenover stond een glas oude klare. De weddenschap werd gewonnen door de 'Knoprefretter'.

It giet hjir dus om de oantsjutting fan ien persoan en net om in hiele beropsgroep, lykas by *glêsdragers*. Dêr komt by dat *knoprefretter* rûchwei in ieu letter optekene is as *glêsdragers*, yn in tiid dat skelnammen grif al yn it neigean wienen. My tinkt, dat de namme *glêsdraager* dêrom bekender west hat as *knoprefretter*. Dêr stiet tsjinoer, dat de *glêsdraager* - yn de letterlike betsjutting fan 'immen dy't in glêsdraacht' - al sa lang út it strjitbyld ferdwûn is, dat dy skelnamme net mear yn it mienskiplik ûnthâld ('collectief geheugen') opslein is. It jongere en sterke(re) ferhaal fan de *knoprefretter* sil de 21ste-ieuske lêzer dêrom faaks mear oansprekke.

Durk Veenstra

(Dizze bydrage is in gearfoeging fan twa stikken út It Slûske fan novimber 1993 en desimber 1999.)

Rottefalster sjong- en muzykjûn

Op aandringen van mijn vrouw en kinderen bevond ik me op vrijdag 24 november reeds om half acht 's avonds in het dorps huis vanwege de zang- en muziekavond. Volgens mij had de organisator, de commissie Ja-pi-jo, niet op veel publiek gerekend, want hier en daar in de zaal stonden wat tafeltjes en enkele stoeltjes. Het toneel was gesloten en onder het portret van de voormalige drumband was een klein podium gemaakt. De mensen bleven echter toestromen, ondanks het feit dat bij de deur je naam werd gevraagd en opgeschreven. Bang voor naheffing heb ik dat maar niet gedaan. Op het moment dat de

Dy tekening (side 22 út it boek *Ids Wiersma. Tekenje foar Fryslân*. Ljouwert, 1978) giet hjirby. Sa moatte de Rottefalster fervers harren glês yndertiid ek droegen ha. "Reed je eertijds door Rottevalle, dan zag je altijd wel iemand met zo'n glasrek onderweg, om ergens een ruit te plaatsen, zeker na een storm" skriuwt Dirk van der Heide op side 71 yn syn *Groot Schimpnamenboek fan Nederland* (Bedum, 1998). It soe net ûnaardich wêze at immen ris neigean soe at it tal fervers yn Rottefalle eartiids opfallend grut west hat – of grutter as yn de omlizzende plakken. Yn it haadstik 'Beroppen yn de Rottefalle' yn it boek *De Rottefalle troch de ieuwen hinne* is dêr neat oer te finen.

De oare skelnamme, *knoprefretter*, is gâns jonger as *glêsdraager*. *Knoprefretter* is yn 1952 optekene yn de samling skelnammen fan R.S. Roarda, dy't bewarre wurdt op it gemeente-argyf yn Ljouwert. Taljochting op dy namme jout Roarda net. De Fryske wurdboeken sizze neat oer *knoprefretter*. Ek yn de kaartebakken foar it *Wurdboek fan de Fryske Taal* op de Fryske Akademy siket men it wurd omdoch. Likegoed is it Dirk van der Heide slagge om it komôf

avond begon, waren er tientallen stoeltjes bijgeschoven, zat men op het toneel en zat men in de gangpaden. Wat een enthousiasme!

Om de stemming erin te brengen, liet Jan Bron de zaal in samenzang uitbarsten, wat de temperatuur zo hoog deed oplopen dat ik Marten de Vries enige malen de centrale verwarming op lager zag zetten tot het punt koeling bereikt was. Maar het bleef warm. Er waren velen die zongen en speelden en het was heel leuk en gezellig. Enkele momenten: een klein jongetje speelde helemaal alleen het bekende lied "Altijd is Kortjakje ziek, midden in de week doch zondags niet". Dit is mijns inziens nogal moedig nu onze regering dubt over het al of niet openhouden van winkels op zondag. Geef minister Weijers toch zijn zin! Laat het parlement beseffen dat velen met het Kortjakje-fenomeen klaar staan om zondags (na de kerkdienst!) te werken! Maar goed. Voor de pauze zong het Rottevalster shantykoor enkele aangrijpende liederen, zodat ik in de pauze behoefte had aan vocht (bier).

Toen ik opgehouden door een sanitaire stop weer in de zaal kwam, stond het koor er opnieuw. Ze zagen er wat verkleed uit (het shantykoor droeg eerst zwart met witte strepen en nu wit met zwarte strepen). Ik dacht nog dat het zingen inspannend moest zijn en dat het heel verstandig was om zich in de pauze om te kleden. Ik herkende de mannen ook niet duidelijk. Bril beslagen? Bier-invloeden? Ze begonnen te zingen; wel een octaaf hoger dan voor de pauze. Stond mijn gehoorapparaat op tilt? Na veel bijstellen en brilpoetsen kwam ik met schrik tot de conclusie dat een aantal dames een tegenshantykoor gevormd had, wat overigens leuk en enthousiast zong. We zullen de verdere ontwikkelingen volgen! Uit doorgaans betrouwbare bron had ik vernomen dat er een vrouwelijke verstekeling in 't echte shantykoor meezingt. Nu de bril toch gepoetst was, heb ik eens extra opgelet en inderdaad, vooraan, rechts voor de kijkers, staat een klein mannetje met harmonica mee te spelen en te zingen, die wel enigszins de leiding leek te hebben. Volgens mij is dit meisje loos die hier meezingt als een lichtmatroos.

De Ja-pi-jo-commissie had de orde niet helemaal in de hand, want er stond iemand die zich als shantykoorlid verkleed had met de rug naar de zaal steeds met de muziek mee te bewegen. Daar dit hinderlijk was voor het publiek had deze figuur verzocht moeten worden de zaal te verlaten. Tot slot zong het koor nog een lied dat werd aangekondigd als geschreven door een zekere Visser. Dit moeten ze niet

weer doen. Dit zijn geen goede, opbouwende teksten! Dit is rijmelarij op laag niveau. Maar toch, het was een leuke, mooie, lange, geslaagde avond.

Volgend jaar weer!

John Eliasz

(Ut: *It Slúske* fan desimber 1995)

Dorpsbelang Rottevalle 1948 – 1998

Op 20 januari 1948 is de vereniging Dorpsbelang Rottevalle opgericht. Voor deze datum was er jaren gesproken over de noodzaak tot het oprichten van een dorpsbelang, met als gevolg dat ons dorpsbelang jonger is dan dat van de omliggende dorpen. Nu was er in Rottevalle al een vereniging in de vorm van de Compagnons voor de Rottevalster vaarten en het vallaat enz. Die vereniging behartigde in zekere zin ook de belangen van ons dorp. Maar niet elke inwoner is lid van de Compagnons. Van het Dorpsbelang kan wel iedereen lid worden. Daarom is men dan ook overgegaan tot de oprichting. Daarbij waren 43 personen aanwezig. Om toch nog de liefde aan de Compagnons te betonen werd besloten dat twee leden daarvan ook een zetel in het bestuur van Dorpsbelang zouden krijgen. Tot de eerste bestuursleden werden gekozen: Jelle Hoekstra, Klaas Pool, Jochem Palstra, T. Triemstra en W. Wieling. Van de Compagnons hadden zitting Nane Hulshoff en Tjerk Tjoelker.

Op de eerste ledenvergadering op 23 maart 1948 werden de volgende opdrachten geformuleerd:

- ervoor zorgen dat de nieuwe weg *door* het dorp gaat en niet, zoals de bedoeling was, vanaf de christelijke school naar Pas Ver en zo naar Smederij Bontekoe (later: A. Th. de Boer op de hoek Folgeren – Folgeralaan, inmiddels verhuisd naar Nijtap);
- een uitspraak te krijgen over het wel of niet dempen van de Lits;
- het pad van het Mounein verbeteren;
- elektrificatie van ons dorp;
- aansluiting op de waterleiding en op de gemeentereiniging van Drachten;
- verbetering van de busverbinding.

Voorwaar geen kleine lijst van wensen.

Even in vogelvlucht wat er van een aantal van deze wensen terechtgekomen is. Op 22 april werden de eerste privaatonnen opgehaald. De kosten hiervoor waren bij eenmaal per week ophalen, afhankelijk van de huurwaarde van het huis, F 0,75 tot F 3,= per jaar. Het verbeteren van het pad langs het Mounain door de gemeente was niet mogelijk, want het pad was privé-eigendom. De elektrificatie en de aansluiting op de waterleiding werden stukje voor stukje gerealiseerd.

Op 5 april 1948 werd met 110 stemmen voor en vier tegen besloten dat de Lits dicht moest. Op deze vergadering kreeg het bestuur nog eens opdracht om actie te ondernemen tegen de aanleg van de weg om ons dorp. In juli werd een rondrit gemaakt om de fractievoorzitters van de politieke partijen van Provinciale Staten te bezoeken. De tocht leidde via Leeuwarden naar Bolsward, Heerenveen en Tijnje. Het resultaat was dat de plannen werden aangehouden.

Nu de zaken zo liggen, wordt de druk opgevoerd door vijfhonderd handtekeningen tegen het tracé van de nieuwe weg. De raadsleden worden uitgenodigd om ter plekke te komen kijken. Het gevolg hiervan is dat de gemeenteraad tegen het voorgenomen tracé is, maar het college van B & W ervoor. Ook worden de politieke partijen uit de Provinciale Staten uitgenodigd. In de *Drachtster Courant* werd toen heel fijntjes geschreven dat alle politieke partijen vertegenwoordigd waren, behalve de VVD. Het resultaat was, dat er in de Staten een felle strijd tussen voor- en tegenstanders woedde, maar helaas verloor Rottevalle de zaak, ook bij de Raad van State. In de historie van onze vereniging zult u het verhaal van 1948 nog eens tegenkomen: het is een kopie.

In het jaarverslag van 1951 wordt gemeld dat er twee agenten van Drachten zijn uitgenodigd om verkeerslessen te geven. Dit is zo goed bevallen dat er een afspraak wordt gemaakt voor een vervolg.

Uit de notulen van de jaarvergadering van 1953 blijkt dat men erg afhankelijk is van onverpakte zuivelproducten, want 26 inwoners protesteren over het feit dat de melkboer in een gedeelte van het dorp twee uur na het middageten komt. Het is tegenwoordig niet meer voor te stellen dat men met een pannetje naar de melkboer ging voor een liter melk of een liter karnemelkspap. Deze producten zijn nu allemaal verpakt en boeten niet in kwaliteit in als ze pas de volgende dag worden gebruikt. De melkboer verdedigt zich tegen de aantijgingen door

te zeggen dat hij reeds om acht uur op de Rydwei begint, maar dat hij vaak op vrouwen moet wachten die eerst hun pannetje nog schoon moeten maken. Dat alles kost veel tijd, zodat hij nog niet ziet hoe hij voor twaalf uur elke klant bezocht kan hebben. De helft van de notulen van toen werd besteed aan de discussie over de noodzaak om voor twaalf uur de melkproducten in huis te hebben en aan de onmogelijkheid van de melkboer om hieraan te voldoen.

In de notulen van 1954 wordt vermeld dat de muziektent verkocht is. In dat jaar wordt ook de ongerustheid uitgesproken over het feit dat de gemeente in ons dorp geen huizen heeft gebouwd en dat er bijna geen bouwterreinen meer zijn. In 1957 wordt geschreven dat de Lits dicht is en 1958 staat in de boeken als het jaar van de landbouwtentoonstelling 'De toekomst treast'. De tentoonstelling was financieel een groot succes geweest. Toch kwam in 1960 het bericht dat Dorpsbelang niet in aanmerking kwam voor de zeer gewenste bijdrage voor de aan te schaffen elektrische klok. Dit was een grote teleurstelling.

Dat we tegenwoordig op de jaarvergadering een kopje koffie aangeboden krijgen, hebben we te danken aan de jaarvergadering van 1960. De inkomsten waren toen F 271,80 en de uitgaven F 21,90. Er was dus zo'n grote 'slompje jild' overgebleven, dat besloten werd voortaan koffie aan te bieden. In 1960 is – twaalf jaar na het besluit door de provincie - de nieuwe weg Rottevalle – Pas Ver – Folgeren gereedgekomen.

Het blijkt dat sommige besluiten worden genomen om zich er niet meer aan te houden. Op de jaarvergadering van 16 januari 1961 werd besloten dat de jaarvergadering voortaan gehouden zal worden op de tweede maandag in januari. In datzelfde jaar is ons dorp ook aangesloten op het aardgasnet. Het jaar daarop werd het sportterrein aangelegd, waar men vanaf 1959 mee bezig is geweest. Ook het uitbreidingsplan Nije Buorren is gereedgekomen. De prijs voor een bouwterrein was toen F 15,50 m2.

Uit het verslag van 1966 blijkt dat het toenmalige bestuur vier keer per jaar vergaderde.

Wordt in de voorgaande jaren verschillende keren gesproken over onze jagers en het jachtrecht, ook in de notulen van de jaarvergadering van 1972 komt dit onderwerp weer ter sprake. 1972 is het jaar van de vrouwenemancipatie. Het roer ging om in het bestuur, dat nu niet meer uitsluitend een mannenaangelegenheid was. Er werden in

dat jaar twee vrouwen benoemd, waarvan er [in 1998] zelfs nog/weer een in het bestuur zit en de voorzittershamer hanteert. Het jaar daarop verdwenen ook de mannen die namens de Compagnons in het bestuur van Dorpsbelang zaten. Dit kan bijna geen toeval zijn.

Het jaar daarop wordt op de jaarvergadering besloten de contributie van F 2,= te verhogen naar F 3,=; voor de bejaarden wordt deze dan F 1,50. Zou er een verband bestaan tussen de vergaderfrequentie van het bestuur en de hoogte van de contributie?

Met een kleine meerderheid werd in 1976 besloten dat bestuursleden hun zittingsperiode van zeven jaar maximaal een keer kunnen verlengen. In het verleden was het geen uitzondering dat iemand 25 jaar zitting had in het bestuur.

Het jaar 1978 kenmerkt zich door de aanleg van het voetbalveld en door de toezegging van de bouw van het gymnastieklokaal. In 1980 verschijnt het eerste *Slúske*.

In 1985 werd gevierd dat Rottevalle 350 jaar bestond. Het logo van dorpsbelang, met daarop de tekst: “Ut ’e Lits wei omheech” is een uitvloeiSEL van die herdenking. In 1987 is er al gesproken over een woonvorm voor ouderen, die uiteindelijk eind jaren negentig is gebouwd.

De eerste protesten tegen het tracé van de rondweg (Litswei) dateren van 1974. In 1983 werd gesteld dat de aanleg van de rondweg in ieder geval niet voor het jaar 2000 zou plaatsvinden. Dat leek toen nog heel ver weg. Vanaf 1989 is de rondweg een van de belangrijkste onderwerpen op de agenda’s. In dat jaar zijn er vierhonderd bezwaarschriften naar Gedeputeerde Staten gegaan over de gevolgen van het voorgestelde tracé voor ons dorp. Met klem werd verzocht de aangedragen alternatieven nog eens goed te bekijken. Ook zijn de fractievoorzitters van de partijen in Provinciale Staten en in de gemeenteraad van Smallingerland benaderd. Even leek het erop dat net als in 1948 ook nu de gemeenteraad het met ons eens was, maar op het laatste moment liet ook nu de VVD ons in de steek.

Zoals u ziet is er in de afgelopen vijftig jaar weinig nieuws onder de zon. Misschien dat er in de komende jaren weer zoiets gaat gebeuren, want al wordt er niet naar ons geluisterd, we blijven ons laten horen met constructieve voorstellen.

T. de Hoek

(Út: *It Slúske* fan maart 1998)

VVV - informatiemap Rottevalle

Op 5 juni 2001 heeft Fokke Frieswijk in 'De Herberg van Smallingerland' een informatiemap over ons dorp aangeboden aan wethouder Lammert Westerhof. Het ontstaan van deze map is te danken aan een samenwerkingsverband tussen Dorpsbelang, RIHA en natuur- en landschapsvereniging 'De Wâlden - De Marren'. De inhoud bestaat uit informatie over Rottevalle en een aantal wandel- en fietsroutes door en rondom ons dorp. Dit alles is te verkrijgen bij het VVV-agentschap van Wil Klaren voor de prijs van Fl. 3,50. Deze bijeenkomst werd tevens aangegrepen om B & W van Smallingerland kennis te laten maken met het nieuwste 'Turfbroodje', het nieuwste product van bakker Wouda. Tenslotte zette Aly Atsma bij de Haven in het kort de plannen uiteen van een initiatiefgroep om op die plaats te komen tot herbouw van de 'Standaardmolen'.

(Út: *It Slúske* fan juny 2001)

Streektaalûndersyk: Rottefalle yn de lanlike parse

Elkenien wit, dat der yn Nederlân en yn it noardlikste part fan België Nederlânsk praat wurdt. Dy offisjele taal wurdt 'Standaardnederlands' of ABN (Algemeen Beschaafd Nederlands) neamd. Dat is de taal dy 't yn it ûnderwiis leard wurdt en dy't op radio en televyzje te hearren is. It Standertnederlânsk is yn ús lân fansels net de iennichste taal dy't praat wurdt. Hast oeral wurdt ek in streektaal praat. Yn ferliking mei froeger stiet de streektaal gâns ûnder druk fan it Standertnederlânsk. De minsken binne, fral sûnt de jierren sechstich, folle minder honkfêst en folle mear mobyl wurden. Dêrtroch moatte se gewoan faker Nederlânsk prate as at earder it getal wie. Boppedat wurdt der yn ferliking mei froeger folle langer ûnderwiis folge, wêrtroch't elkenien it Nederlânsk goed leard hat. En dan wurde we fansels troch de radio en televyzje gâns mear as eartiids bleatsteld oan it Standertnederlânsk. Elkenien âlder as in jier of tritich, fjirtich, wit dêr wol foarbylden fan te jaan.

Hoe stiet sa'n streektaal no ûnder druk fan de standerttaal? De minst ûnskuldige foarm - al tinke minsken dêr faak oars oer - is dat de streektalen saken oernimme út it Nederlânsk. De rubryk 'Taalspiegel'

yn de *Leeuwarder Courant* hat syn bestean oan dy saneamde ynslûpsels te tankjen. Foarbyld: âlderen geane te 'riden' op de iisbaan, wylst bern fan no fakentiids te 'skaatsen' sille. Oar foarbyld: fan de 30 à 40-plussers sil hast nimmen sizze: 'Soest my fanjûn efkes *op kinne belje?*' Mar dy tiidwurdsfolchoarder is ûnder bern tsjintwurdich normaal. Talen feroarje dus, lykas trouwens alles om ús hinne. En hokker arge-waasje minsken ek fan dy foarm fan fernederlânskjen ha: it is noch altiten *Frysk* dat der praat wurdt. *Oar* Frysk as fan de âldere generaasje, mar likegoed: Frysk!

Dat kin net sein wurde fan de twadde foarm fan beynfloeding fan de streektalen troch it Nederlânsk. Dan leart men de streektaal net mear as earste taal, mar yn 't plak dêrfan it Nederlânsk. En dat is pas echt funest foar de streektaal. Want hoe minder at dy praat wurdt, hoe minder belang oaren oan it learen dêrfan takenne. It gefolch: de streektaal wurdt noch wer minder en minder praat.

It is fansels nijsgjirrich om nei te gean hoe't de streektalen har hjoed-de-dei hâlde en drage. Op dit stuit rint der in ûndersyk yn it Nederlânske taalgebiet, it Nederlânske part fan België dus ynbegrepen. Yn tsien ferskillende plakken binne hieltiten fjirtich minsken telefoansk enketearre. Ien fan dy tsien plakken is Rottefalle. Fierder hat in studinte út Grins foar de fakânsje in deimannich yn Rottefalle west om ek troch fjildwurk gegevens te sammeljen oer hoe't it Frysk hjir brûkt wurdt. Sy hat op de skoallen west, yn winkels en yn de bibleteek observearre en ynterviews ôfnommen. Sy hat ek op it tsjerkhôf west om te sjen hoefolle it Frysk brûkt wurdt op grêfstiennen.

No stie yn *NRC-Handelsblad*, in lanlike krante, fan 't simmer in seary artikels oer wittenskiplik ûndersyk dêr't fjildwurk foar ferjochte wurde moat. En ien artikel (yn de krante fan 22 july) gie oer de oanbelangjende studinte, Wybrig Boerrigter, dy't it sakrekt neamde fjildwurk yn Rottefalle dien hat. It beskriuwt hoe't se te wurk gien is. Yn Rottefalle dus, en ek yn it Belgyske plakje Blaasveld. Want dat is ek ien fan de tsien plakken dêr 't de streektaal fan ûndersocht wurdt. Wêr't yn Rottefalle bygelyks 23 prosint fan de opskriften op de grêfstiennen yn de taal fan de streek skreaun is, is dat yn Blaasveld nul prosint. De streektaal dêre wurdt dus net as skriuwtal brûkt. Yn dat opsicht ûnderskiedt it Frysk him fansels geunstich fan de oare streektalen. Mar yn Blaasveld wurdt de streektaal noch wol in soad praat. Krekt as yn Rottefalle fansels.

Grappich is de sfeare-ympresje fan de sjoernalist dy't it artikel skreaun hat. "Vanaf het erf van een aangrenzend huis is klompgekleetter van spelende kinderen te horen," sa stiet te lêzen. Krekt as at de sjoernalist - út de rânestêd, tink ik dan efkes lûdop - him dêroer fernuveret: de tiid fan Ot en Sien en fan Hielke en Sietse fan de Kameleonboeken bestiet noch yn de provinsje! Dan syn typearring fan it hûs fan master Keuning, dy't ynterviewd is. "Meneer Keuning woont in een arbeidershuis, tegenover een grote boerderij, omgeven met weelderig groen." Dan kin je moai sjen hoe't de tiden feroarje. Wat fjirtich jier lyn noch in knap skoalhûs wie, is no yn de eagen fan de sjoernalist in arbeidershûs! En dan ha we it noch net oer de "polystyreen etensdozen van tafeltje dekje" yn de hal fan Keunings hûs, en dat Keuning "zijn bejaarde vrouw, gezeten in een leunstoel, in het blad *Fryslân* bladert". No ja, toe dan mar.

Nettsjinsteande dit 'opleuken' fan de tekst is it artikel oars wol de muoite wurdich, seker at je niget ha oan de (streek)taal en it ûndersyk dêrmei. Oer de útkomsten is net folle te lêzen: dat koe fansels ek net oars, want it fjildwurk wie noch oan de gong. Faaks dêroer nochris wat yn *it Slúske* at der mear oer bekend is.

Durk Veenstra

(Út: *It Slúske* fan septimber 2001)

De gemeenteriedsferkiezings 2002 yn de Rottefalle

Yn it foarige nûmer fan *It Slúske* is omtinken jûn oan de gemeenteriedsferkiezings fan 6 maart. No't de ferkiezings west ha, is it fansels nijsgjirrich om ris te sjen hoe't Rottefalle stimd hat.

De opkomst

De opkomst wie 70,36 %. Dat is krapoan sân persint heger as dy fan de hiele gemeente. At we de opkomst yn ús doarp ferlykje mei dy fan de yn totaal tsien stimdistrikten yn de bûtendoarpen, dan docht bliken dat Rottefalle op it sânde plak stiet. Yn Kompenije, Aldegea en Hou-tigehage wie de opkomst leger. Mar ek dy trije doarpen skoarden noch

wer heger as de hiele gemeente. Yn Drachten wie yn krapoan de helte fan it tal stimdistrikten de opkomst leger as it gemiddelde fan 63,84%.

Ferlike mei de riedsferkiezings fan fjouwer jier lyn wie de opkomst yn Rottefalle 1,42% leger. Foar de hiele gemeente wie dat 0,87% leger. De (des)ynteresse foar de ferkiezings liket dus net sa bot feroare te wêzen.

Útslaggen

Yn totaal binne der yn Rottefalle 712 jildige stimmen útbrocht. De ferdieling fan de stimmen oer de partijen is sa (tusken heakjes stiet it ferskil mei de riedsferkiezing fan fjouwer jier lyn).

PvdA 140 (-39)

CDA 207 (-5)

VVD 48 (-7)

GroenLinks 86 (-28)

Gemeentebelangen 53 (+24)

Socialistische Partij 49 (+28)

FNP 55 (+6)

D66 23 (+1)

Christen Unie 51 (+15)

It CDA hat dus de grutste aanhang yn Rottefalle: dy is like grut as dy fan de trije 'pearske' partijen by elkoar opteld. PvdA en GroenLinks ha yn Rottefalle it measte ferlern. Beide partijen ferlearen elk ien sit yn de ried en kamen út op respektivelik sân en twa. De grutste winners yn ús doarp binne Gemeentebelangen en de SP. Gemeentebelangen ferdûbele har sitten nei fjouwer, wylst de SP op itselde tal (twa) bleau. De oare partijen bleauwen ek gelyk: CDA 8, VVD 3, Christen Unie 3 en FNP en D66 elk ien. Al by al gjin spektakulêre ferskowings. De winst fan Gemeentebelangen sil wol passe by de trend yn it hiele lân, nammentlik dat kiezers har ôfkeare fan de 'gevestigde landelijke' partijen en har stim hieltyd faker útbringe op lokale, al as net Leefbaar-achtige partijen, dy't moai profitearje koenen fan suksesnûmer Pim Fortuyn.

De Rottefalster kandidaten

Fansels is it ek de muoite wurdich om te sjen hoe't it ôfrûn is mei de acht Rottefalster kandidaten. Oer fjouwer fan harren wie yn it foarige nûmer fan *it Slúske* wat te lêzen.

Op de VVD-list stienen trije ynwenners fan Rottefalle. Sipke Hoekstra stie op in ferkiesber tredde plak en hy rêde it op. Alve stimgerjochtingden yn Rottefalle hienen foarkar foar him. Yn de oare stidistrikten wist er noch 88 stimmen by elkoar te swyljen. Sietske de Meer krige yn totaal alve foarkarstimmen, wêrfan seis yn Rottefalle. Bert-Jan Bruin, ek húsmanjend op de Boppeste, krige totaal njonken stimmen. Dat Bert-Jan de grutte ûnbekende foar de Rottefalsters is, die ek bliken út it feit dat er yn ús doarp zegge en schrijve twa foarkarstimmen krige. Gjin probleem fansels, want dizze Bert-Jan ferklearre yn it foarige nûmer fan *It Slúske* dat er net echt polityk aktyf wie. Is de earmoed by de VVD - en by de oare partijen is dat net oars, ha ik wol heard - sa grut dat dy mar in hantsjefol *echt* aktive kandidaten leverje kin? Of hat er syn betreklik hege (sânde) plak op de VVD-list dan te tankjen oan de ynfloed fan syn skoanmem op it twadde plak, Lucy Jonkers? De politika dêr't Wietze Lap him foar skammet om mei yn de ried te sitten, omdat se advertearre mei de slogan dat minderjierrige asylsikers "gelukzoekers" wienen. Likegoed wienen Wietze en de VVD it wol iens oer Ines Pultrum, dy't se net op 'e nij op it wethâlderspluche ha woenen. En dat wylst Ines o sa posityf wie oer Wietze syn kanofierhier-plannen! Mar politisy hâlde privee en polityk fansels út elkoar.

It leit foar de han, dat Wietze Lap as listlûker in soad stimmen krige. It giet dan foar't grutste part om 'gewoane' stimmen. Dat leit oars foar syn kollega GroenLinksers Aly de Boer (35 foarkarstimmen, wêrfan twa yn Rottefalle) en Jaap van Egmond (50 foarkarstimmen, wêrfan seis yn Rottefalle). Ha Aly en Jaap har netwurken better yn oarder as VVD'ers Sietske en Bert-Jan? It liket der wol op. Want it hawwen fan *kennissen* is sa stadichoan op syn minst like belangryk as it hawwen fan *kennis*. In moai foarbyld dêrfan levere in jier as wat lyn VVD-riedslid Montanus, dy't as foarsitter fan de hockeyklup 'De Graspiepers' de leden oanskreau om harren stim op har út te bringen. Mei resultaat. Ik wit wol: der is neat dat him der echt tsjin ferset, mar der sit dochs in luchtsje oan. (Of komt dat omdat ik neat ha mei dy "hernia-bevorderende buksport - wurden fan Youp van 't Hek - dy't hockey hjit?). Noch in tip foar wa't ambysje hat om politikus te wurden en moai wat foarkarstimmen helje wol: soargje derfoar dat je yn it ûnderwiis wurkje! Wat in netwurk! Foarbylden binne, njonken Jaap van Egmond, ek syn partijgenoaten Roelof Bakker en fral Joop Hakze,

de lêste twa bekend yn rûnten fan it iepenbier primêr ûnderwiis yn Drachten en omstreken.

Dan noch de twa Rottefalsters op de FNP-list, Durk van der Meer (18 foarkarstimmen, wêrfan sân yn Rottefalle) en Mariëtte Bijlsma (seis foarkarstimmen, wêrfan't de helte út Rottefalle kaam). FNP'er Dries Woudstra, fan foarhinne de Dump, krige fan de Rottefalsters net ien foarkarstim. En âld-ynwener Harrie van Galen, op 'e PvdA-list, fûnen se yn ús doarp ek gjin foarkarstim wurdich. Sneu...

Wietze en Sipke yn de opposysje

Undertusken is bekend hokker partijen wethâlders leverje sille. It is VVD en GroenLinks net slagge om Pultrum fuort te krijen. Beide partijen meitsje ek gjin diel út fan it nije kolleezje. Foar Wietze Lap en Sipke Hoekstra sit der dus neat oars op as har keunsten yn de opposysje te ferfoeren. Wy winskje de beide mannen sukses ta. Faaks hearre we yn *It Slúske* nochris fan har.

Durk Veenstra

(Út: *It Slúske* fan april 2002)

Rûntsje om 'e tsjerke

Omrop Fryslân organisearre yn juny 2003 it programma 'Rûntsje om 'e tsjerke' yn 'e Rottefalle. Der rûnen sa'n 30 minsken mei. De tocht gie nei de Leyen; hjir wie wol in hûs mar gjin thee. Doe gie it rjochting Wytfean, by de Fermanjepôle krigen wy wat drinken. Dêrnei gong it fierder nei de Mûntsegrope. Hjir waard it ferhaal fan Eije Wykstra ferteld op itselde plak dêr't de filmopnames pleats fûn hawwe. Ûnderweis hie Omrop Fryslân in opdracht foar de minsken yn 'e Rottefalle. Der moasten 50 countrydûnsers by it doarpshûs komme. Spitigernôch waard it oantal krekt net helle. Doe't de groep riners wer werom yn de Rottefalle wie, moast Johannes Keuning as 'straf' foar it net heljen fan de opdracht in knoop opite (Rottefalsters hjitten fan âlds knoepfretters). Hy hat in knoop fan syn oerhimd (mei in slok sterke drank) opiten of wol trochspield. It hiele programma wie dy middeis op Omrop Fryslân te hearren, sadat Rottefalle massaal de hiele middeis foar de radio sitten hat. Nei ôfrin wie it noch in gesellige boel by it Tiksel.